

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/14261,Radio-Solidarnosc-Torun.html>
19.05.2024, 05:23

Radio „Solidarność” Toruń

Radio „Solidarność” Toruń; pierwsze radio stworzyli w 1982 naukowcy z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Jego pomysłodawcami byli Andrzej Jeśmanowicz i Jerzy Wieczorek. Do emisji użyto 6 balonów uszytych z dętek od piłek plażowych i wypełnionych wodorem. Balony te wynosiły w powietrze nadajnik i magnetofon samochodowy. W magnetofonie była kasetka, którą uruchamiano automatycznie po 10 min., a po audycji – wyrzucano. Antenę wykonano z folii miedzianej. Konstruktorami nadajnika byli A. Jeśmanowicz i Zygmunt Turło, sterował nim Jan Hanasz przy współpracy Bogusława Makowskiego, Jerzego i Lucyny Tomaszewskich oraz Doroty Zawackiej-Wakarecy (pozyskiwała wodór). Ekipę techniczną stanowili: Jerzy Kowalski, Eugeniusz Myśliński, Tadeusz Rutkowski, Zbigniew Wiczkowski i Bernard Witkowski. Transport organizowali: Mieczysław Haładyn, Marian Jaśkiewicz, Jerzy Komocki, Edward Staszek i Antoni Żubkowski. Audycje nagrywane były w mieszkaniach Marii Anny Karwowskiej i Marii Ziółkowskiej, sygnałem radia była melodia z "Zakazanych piosenek" – "...siekiera, motyka...", grana na pianinie przez Andrzeja Gizińskiego, ilustrację muzyczną stanowiły również "Mury" Jacka Kaczmarskiego. Teksty audycji pisali: Wiesław Cichoń, Andrzej Kaczor, Roman Spandowski i Michał Wojtczak. Balony w okolicach Torunia wypuszczali: Grzegorz Drozdowski, J. Hanasz, J. Komocki, Marian Lisowiec, E. Staszek, J. Tomaszewski, B. Witkowski, Leszek Zaleski i A. Żubkowski. Emisja pierwszej audycji, zapowiedziana na 30 VIII 1982, nie powiodła się z powodu pęknięcia balonu. Następne, udane emisje odbyły się: 8 IX 1982, 24 I, 26 IV i 29 VIII 1983. Emisje zapowiadano w „Toruńskim Informatorze Solidarności” i przez akcje ulotkowe. Radio zaprzestało nadawania z powodu zwiększonej aktywności MO, która starała się namierzyć urządzeniami pelengacyjnymi miejsca emitowania audycji. W 1984 J. Hanasz i L. Zaleski, przy pomocy G. Drozdowskiego próbowali nadawać audycje z Parku Kultury i Wypoczynku w

Chorzowie. Z kilku prób udało się tylko jedna 4 XII 1984. Drugą ekipę radiową zorganizował Stanisław Śmigiel. Pomiędzy 17 VI a 4 XI 1984 nadała ona 6 audycji na fonii TVP 1, wykorzystując własny nadajnik konstrukcji Janusza Umińskiego (częstotliwość: 56,225 Mhz, modulacja częstotliwości: FM, moc: 20 W, zasięg: ok. 5 km). Teksty audycji pisał i nagrywał Andrzej Churski przy współpracy Jana Olekseo, lektorką była Dorota Maśnicka. Mieszkania do emisji audycji udostępniali: Anna Kin, Piotr Łukaszewski, Elżbieta Mossakowska, Janusz Skindera i Leszek Zejfert; z redakcją współpracowali (transport, logistyka, udostępnianie lokali na próby) Antoni Mężydło, Elżbieta Modzelewska, Anna Oleksy, Remigiusz Stasiak, Roman Suchowiecki, Anna i Jan Wyrowińscy. Działalność radia przerwało aresztowanie S. Śmigla, przy którym znaleziono aparaturę nadawczą. 21 XII 1984 sąd skazał go na karę 1,5 r. więzienia w zawieszeniu. Ostatnie audycje Radia „Solidarność” Toruń nadano przed wyborami kontraktowymi w 1989. Gotowe kasety z nagraniami przywozili z Warszawy Jolanta Jażewska (obec. Wiśniewska) i Ryszard Musielak, który wraz z żoną Ireną (z d. Białą) przygotował też regionalną audycję toruńską. Nadawano je w paśmie TVP 1, czym zajmował się Marian Wojtczak, wykorzystując do emisji mieszkania prywatne w Bydgoszczy, Inowrocławiu i Toruniu.

Krzysztof Biernacki

[Region Toruń, Toruń](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)